

Čevlji za slovesne priložnosti – za moške oxford, za ženske salonarji s peto stiletto

Čevlji so naša osebna izkaznica in oblikujejo celotno podobo. Lahko jo dvignejo ali omehčajo, uničijo ali zgradijo. Zelo pomembno je, da obutev pravilno vzdržujemo. Za to potrebujemo lesene napenjalnike, ki jih vstavimo v čevlje, ki smo jih nosili čez dan. Očistimo jih, namažemo z obarvano kremo in zloščimo. Nato naj počivajo najmanj en dan, da se posušijo in si povrnejo prvotno obliko. Samo tako bodo ves čas brezhibni.

Vsi nosimo srce na podplatih, stopala in nato čevlji najbolj kažejo na počutje ljudi, pravi June Swann, angleška strokovnjakinja za zgodovino čevljev. Meni, da lahko naraščanje in upadanje blaginje spremljamo po višini pet; temne oblake vojne na obzorju zaslutimo v oblikah konic čevljev; družbene spremembe merimo z debelino podplatov. Čevlji pripovedujejo o družbenem položaju, spolu, narodnosti, veri, poklicu in politiki.

Čevlji oxford

Vsi, ki jim je mar za kulturo oblačenja s poudarkom na čevljih, bi morali poznati razliko med čevljem oxford in derby ter vedeti, kaj je peta stiletto. Oksfordski čevlji (oxford) so najelegantnejši moški čevlji. Ime so dobili po obutvi za študente oksfordske univerze, ki je bila izvorno polvisoka. Ker so se ti čevlji nosili za formalne priložnosti, so bili črni. Čevljarji ta tip imenujejo zaprti čevlji, ker se desni in levi del stikata in izpod vezalk ni videti jezika. Spreddnji del čevlja in jezik loči šiv, zato so manj občutljivi kot čevlji derby, saj se krojeno usnje v pregibu manj guba. Zaradi šiva so manj primerni za

moške z visokim nartom. Na izvornih oksfordskih čevljih, ki se nosijo že od leta 1850, običajno ni okrasnih šivov. Oksfordski čevlji so slovesnejši kot derby, zato so dobra izbira za vse slovesne priložnosti, ki vas čakajo pred novim letom ali za silvestrovo. Najslovesnejši in zelo formalni so črni in povsem gladki – brez šivov; so dobra izbira k temni obleki, tradicionalni poslovni in dnevni obleki. Iz lakiranega ali popolnoma gladkega lesketajočega se usnja se nosijo k smokingu.

Čevljarji ta model imenujejo čevlji z odprtimi zavezovanjem. Imajo od dva do pet parov luknjic za vezalke in nimajo šiva med prednjim delom in jezikom, tako da se višina čevlja lahko prilagaja višini narta in ši-

Čevlji derby

na Lennona, kasneje so se zanje odločili še drugi člani te znane glasbene skupine.

Peta stiletto (stiletto)
Stiletto je tanka, šilasta, najmanj pet centimetrov visoka peta, ki je dobila ime po kratkem bodalcu s trikotnim rezilom (lat. stilus). Po zaslugi tehnološkega razvoja, ki je omogočil jekleno oporo peti čevlja, so takoj po drugi svetovni vojni postale stalnica v modi. Različico pete stiletto, kakršno nosimo danes, je v 50. letih prejšnjega stoletja oblikoval francoski oblikovalec Roger Vivier. Leta 1974 jo je ponovno predstavil Manolo Blahnik, ki jo je poimenoval »needle« – igla. Za slovesno podobo so elegantni ženski salonarji s peto stiletto neizogibni in se lepo podajo paru moških črnih oksfordskih čevljev; če bi želeli elegantno zaplesati v novo leto, naj imajo čevlji usnjen podplat brez zaščitne gume, le takšni omogočajo mehak plesni korak.

Gležnarji beatle

To so gležnarji s široko, štiri centimetrov visoko in rahlo prirezano, t. i. kubansko peto in elastičnim vstavkom. Za pevce skupine The Beatles so jih izdelali v še danes izjemno cenjenem angleškem podjetju Anello & Davide (od leta 1922), v katerem se pohvalijo, da združujejo italijanski dizajn in odlično angleško izdelavo. Menda naj bi jih najprej oblikovali po naročilu Joh-

na Lennona, kasneje so se zanje odločili še drugi člani te znane glasbene skupine.

Italijanska kombinacija barv obleke in čevljev

Zanimiva in zelo uporabna je kombinacija rjavih čevljev in temno sive ali temno modre obleke. Rjavi čevlji v obvezni kombinaciji z rjavim pasom strogo podoba omehčajo, da postane manj formalna. Nekateri moški izberejo tudi kravato z vzorcem, v katerem je odtenek rjave barve. Moški v Sloveniji še vedno niso prepričani o primernosti te kombinacije. Pravijo ji italijanska kombinacija.

Nega čevljev po nasvetu starih mojstrov

Čevlje najprej očistite z vlažno krpo, tako odstranite prah in umazanijo. Nato namažite zgornji del s kakovostno kremo za čevlje, prav tako šiv in rob podplata. Za nanos kreme uporabite tanko krpo, ovito čez kazalec in sredinec, nanesite tanek sloj. Čevlje pustite tako namazane čez noč ali vsaj pet ur, nato jih zloščite. Uporabljajte kakovostne, ne preostre ščetke za čiščenje, najboljše so izdelane iz kozje ali celo jakove dlake. Za visoki sijaj ročno izdelanega

čevlja porabijo mojstri v delavnicah približno eno uro. Pogosto gre za vodno poliranje – med loščenjem od časa do časa kanejo kapljico vode. Olga Berluti (lastnica blagovne znamke prestižnih čevljev Berluti) sicer priporoča šampanjec, če ta ni pri roki, pa bo za odličen lesk dobra tudi voda. Pri tem postopku je namreč ključna pravilna tehnika poliranja. Pomembna je tudi nega usnjenih podplatov, ki se sčasoma izsušijo. Najprej jih očistite z vlažno krpo, nato položite čevlje na bok, počakajte, da se posušijo, nato uporabite posebno olje za nego usnjenih podplatov, svetuje Mario Herzog, izdelovalec in oblikovalec čevljev, ki jih nosijo gospodje iz Moskve, Hamburga in New Yorka. •

Lea Pisani, Kultura oblačenja

POZITIVNE STRANI VISOKIH PET

- ▶▶ Optično podaljšajo in stanjšajo noge ter optično skrajšajo stopala.
- ▶▶ Žensko visoke pete povišajo (v zgodovini so bile celo kazalec bogastva in dobrega socialnega položaja žensk).
- ▶▶ Ženska hodi pokončneje.
- ▶▶ Okrepijo mišice nog, predvsem meč.
- ▶▶ Po nekaterih podatkih okrepijo mišice medeničnega dna (zato naj bi si Kitajke povijale noge).
- ▶▶ So nedvomno največji fetiš med vsemi ženskimi oblačili in dodatki.

NEGATIVNE STRANI VISOKIH PET

- ▶▶ Redno nošenje lahko povzroči poškodbe in skrajšanje mišic ter poškodbe ahilove tetive.
- ▶▶ Posledica pogostega nošenja visokih pet so lahko tudi motnje v prekrvitvi nog.
- ▶▶ Prsti lahko spremenijo obliko, dobijo parkljest videz.
- ▶▶ Lahko pride do kostne zadebelitve palca.
- ▶▶ Ob hoji v visokih petah se kolenski sklep ne zravnava, zato se poveča obremenitev hrbtenice.
- ▶▶ Peta stiletto se lahko ugreznejo v mehko zemljo.

LENUH IN MOKASIN

William Thourbly, znani ameriški svetovalec za moški slog, je prepričan, da moški, ki nosijo čevlje brez vezalk, niso uspešni. »Tisti, ki se mu ne ljubi dvakrat na dan skloniti, da bi si zavezal in razvezal čevlje, prav gotovo ni priden delavec, kaj šele dober direktor.« Morda prav zato Angleži čevlje brez vezalk imenujejo »loafers«, kar v prevodu pomeni postopač, lenuh in seveda tudi mokasin.

Foto: Milbera

